

**UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI, CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
SPECIALIZAREA PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ**

**GHID
privind elaborarea LUCRĂRII DE LICENȚĂ
(și a
DIZERTAȚIEI DE MASTER)**

Autori: colectivul Departamentului de Psihopedagogie Specială, UBB Cluj

Prezentul Ghid a fost adaptat după Ghidul pentru elaborarea lucrării de licență, Facultatea de Psihologie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca.

Notă:

Acesta este ghidul oficial privind elaborarea lucrării de licență, pentru Specializarea Psihopedagogie Specială, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea Babeș-Bolyai. Informațiile cuprinse în prezentul Ghid vor fi personalizate împreună cu coordonatorul licenței, în funcție de specificul lucrării și stilul personal al acestuia.

Cuprins

1. GENERALITĂȚI	3
2. CERINȚE GENERALE.....	4
2.1. Tehnoredactarea LUCRĂRII DE LICENȚĂ/ DIZERTAȚIE.....	4
2.2. Elementele structurale ale LUCRĂRII DE LICENȚĂ/ DIZERTAȚIE.....	4
2.3. Organizarea pe capitole a textului principal a LUCRĂRII DE LICENȚĂ/DIZERTAȚIE.....	5
2.3.1. Introducere.....	6
2.3.2. Metodă	7
2.3.3. Rezultate	8
2.3.4. Discuții	8
2.3.5. Concluzii ale cercetării.....	9
2.4. Referințele bibliografice ale LUCRĂRII DE LICENȚĂ/DIZERTAȚIE	11
2.4.1. Reviste (exemple selective)	11
2.4.2. Cărți (exemple selective)	11
2.4.3. Capitole din cărți (exemple selective)	11
2.4.4. Conferințe și simpozioane (exemple selective)	12
2.4.5. Lucrări nepublicate (exemple selective)	12
3. CERINȚE SPECIFICE	13
3.1. Cercetare experimentală și cvasiexperimentală	13
3.2. Cercetare observațională, studiu corelațional, anchetă psihosocială.....	15
3.3. Cercetare calitativă	15
3.4. Cercetare aplicativă	16
3.5. Studiul de caz	17
3.6. Experimentul cu un singur subiect	17
3.7. Meta-analiză	18
3.8. Review narativ.....	19
4. PREVEDERI REFERITOARE LA ETICA DEMERSULUI DE CERCETARE.....	21

1. Generalități

LUCRAREA DE LICENȚĂ reprezintă o componentă esențială a procesului de evaluare a pregătirii studenților candidați la titlul de „LICENȚIAT ÎN PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ”. Aceasta testează abilitatea de a elabora și redacta conform normelor impuse de comunitatea științifică, **O CERCETARE** individuală și independentă, sub coordonarea unui cadru didactic din domeniile studiate.

LUCRAREA DE DISERTAȚIE reprezintă o componentă esențială a procesului de evaluare a masteranzilor și are particularități similare unei lucrări de licență, realizate după modele ale unor cercetări, pentru finalizarea studiilor masterale.

O LUCRARE DE LICENȚĂ/ DIZERTAȚIE trebuie: să demonstreze familiaritatea studentului cu literatura de specialitate relevantă pentru domeniu și pentru tema abordată, să fie corectă din punct de vedere al metodologiei cercetării, al analizei datelor propuse și al argumentării, discutării acestora, să aibă o structură logică, să fie redactată coerent, în stilul limbajului științific, să respecte normele etice specifice domeniului, privind citarea, utilizarea instrumentelor, procedura implementată, respectiv să aducă elemente de noutate și originalitate în raport cu studiile existente. Aspectul de formă trebuie să fie, de asemenea, în concordanță cu standardele academice. Acest GHID privind elaborarea LUCRĂRII DE LICENȚĂ/ DIZERTAȚIE a fost elaborat pe baza Manualului de Publicații al APA, Ediția a-VI-a și Ediția a-VII-a, respectiv pe baza Ghidului privind elaborarea lucrării de licență, Departamentul Psihologie, UBB Cluj. Detalii despre realizarea referințelor conform manualului APA 7 poate fi găsit și la următoarea pagină web:

<https://www.msubillings.edu/asc/pdf/APA%207th%20Edition.pdf>

Scopul acestui GHID este de a furniza studenților informații generale de redactare a LUCRĂRII DE LICENȚĂ și a DIZERTAȚIEI DE MASTER, astfel încât acestea să îndeplinească standardele fundamentale ale unei cercetări științifice, care poate fi acceptată pentru susținerea orală. Prima parte a ghidului prezintă **cerințele generale**. Partea a doua a ghidului prezintă **cerințe specifice** pentru diverse tipuri de cercetare.

Întreaga responsabilitate pentru respectarea acestor cerințe în procesul de elaborare și redactare a lucrărilor de licență revine studenților. Nerespectarea acestui ghid determină respingerea cererilor de susținere a lucrărilor de licență în fața comisiilor examenului de licență specializarea PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ, a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj Napoca.

2. Cerințe generale

Fiecare lucrare de licență/ dizertație trebuie să aibă un coordonator, cadru didactic sau didactic asociat, cu specializare în domeniu sau în domenii conexe. Nu se acceptă lucrări fără coordonator.

2.1. Tehnoredactarea LUCRĂRII DE LICENȚĂ/ DIZERTAȚIE

Lucrarea de licență/ dizertație are minim 40 de pagini și maxim 120 de pagini, exceptând lista referințelor bibliografice și anexele, respectând proporția de aproximativ 40%-60% între partea teoretică și cea practică (Metodologia cercetării, Rezultate, Concluzii). Tehnoredactarea lucrării trebuie să fie realizată electronic, în programul Microsoft Office Word. conform următorului format: tip de document: .doc sau .docx, setare pagina A4, margini de 2 cm distanța între linii la un rând și jumătate (1.5), iar distanța între paragrafe să fie 0, font Times New Roman, mărimea caracterelor de 12 puncte. Lucrarea va fi predată în formatul solicitat (.pdf) pentru înscrierea la examenul de licență, afișat pe site-ul facultății: <https://psiedu.ubbcluj.ro/51-examen-licenta>

Versiunea predată în vederea înscrierii la examenul de licență trebuie să fie identică cu cea predată coordonatorului lucrării.

2.2. Elementele structurale ale LUCRĂRII DE LICENȚĂ/ DIZERTAȚIE

Lucrarea de licență / dizertație trebuie să includă următoarele:

2.2.1 Pagină de copertă	Obligatori
2.2.2 Pagină de titlu	Obligatori
2.2.3 Rezumatul lucrării în limba română și în limba engleză	Obligatori
2.2.4 Pagina de cuprins	Obligatori
2.2.5 Textul principal al lucrării	Obligatori
2.2.6 Bibliografie	Obligatori
2.2.7 Anexe	Unde este cazul

1. **Pagina de copertă:** trebuie să respecte formatul prezentat în **Anexa 1** al acestui ghid. Aceasta include următoarele: apartenența la un program de licență (Psihopedagogie Specială) sau master pentru dizertații (Management, Consiliere și Asistență Psihopedagogică în Instituțiile Incluzive, Terapie Limbajului și Audiologie Educațională), tipul lucrării – lucrare

- de licență sau lucrare de dizertație (Times New Roman, 30pt), numele și prenumele absolventului, orașul și anul în care este organizat examenul de licență.
2. **Pagina de titlu:** trebuie să respecte formatul prezentat în **Anexa 2** a acestui ghid. Ea va include următoarele: apartenența la un program de licență (Psihopedagogie Specială) sau master pentru dizertații (Management, Consiliere și Asistență Psihopedagogică în Instituțiile Incluzive, Terapia Limbajului și Audiologie Educațională), titlul lucrării (font Times New Roman, mărimecaracterelor 30pt), informații despre coordonatorul lucrării (titlul academic, prenume, nume), numele și prenumele absolventului, orașul și anul în care este organizat examenul de licență. Titlul lucrării trebuie să fie o precizare concisă a temei principale a lucrării și să permită identificarea aspectelor teoretice, a variabilelor examinate sau a relației dintre ele.
 3. **Pagina de rezumat în limba română și în limba engleză:** trebuie să includă rezumatul lucrării în limba română și în limba engleză (maxim 250 de cuvinte), respectiv între 3-5 cuvinte cheie relevante pentru tematica abordată în lucrarea de licență/dizertație.
 4. **Pagina de cuprins:** trebuie să includă toate titlurile și subtitlurile secțiunilor din textul principal al proiectului de cercetare.
 5. **Textul principal al lucrării:** detalierea și organizarea pe capitole a textului principal al lucrării de licență/dizertație urmează a fi descrisă în capitolul 2.3 al acestui ghid.
 6. **Bibliografie:** cerințele cu privire la modul de redactare al referințelor bibliografice urmează a fi descrise în capitolul 2.4 al acestui ghid.
 7. **Anexe** ale lucrării este o secțiune a lucrării de licență/ dizertație. Această secțiune poate să includă materiale suplimentare conținutului lucrării, cum ar fi instrumente de măsurare, ilustrații suplimentare, informații legate de proceduri metodologice lungi, calcule etc. esențiale din punct de vedere al clarificării conținutului. Fiecare tip de material suplimentar este conținut într-o anexă separată. Numerotarea anexelor se va face cu litere și cifre arabe. Fiecare anexă trebuie să includă și un titlu care să summarizeze conținutul anexei.

2.3. Organizarea pe capitole a textului principal a LUCRĂRII DE LICENȚĂ/DIZERTAȚIE

Textul principal **reprezintă un proiect de cercetare care** trebuie să includă obligatoriu următoarele secțiuni, în această ordine: Introducere (2.3.1). Metodă (2.3.2). Rezultate (2.3.3), Discuții, (2.3.4) și Concluzii (2.3.5). Aceste componente urmează a fi organizate pe capitole și subcapitole după cum urmează:

2.3.1. Introducere

Reprezintă primul capitol al lucrării de licență/dizertație ce va fi notat:

CAPITOL 1. INTRODUCERE

Aceasta trebuie să includă:

1.1. Prezentarea problemei. Această secțiune prezintă problema specifică care va fi investigată, desprinsă pe baza studierii literaturii de specialitate. Problema identificată trebuie să se înscrie obligatoriu în domeniul cercetării psihopedagogice/ psihologice, respectiv poate conține elemente de interdisciplinaritate cu relevanță pentru domeniul dizabilităților.

1.2. Explorarea importanței problemei/ Motivația alegerii temei. Această secțiune prezintă motivul pentru care problema identificată necesită o nouă cercetare, relevanța cercetării propuse pentru domeniul investigat, eventuale avantaje de ordin teoretic, metodologic, financiar sau practic. Autorul va prezenta această justificare a problemei în funcție de tipul de cercetare (studiu experimental, studiu de caz, etc).

1.3. Prezentarea literaturii relevante și evidențierea continuității logice între cercetările anterioare. Stilul de redactare va fi în conformitate cu normele pentru redactarea textelor științifice.

Se va utiliza obligatoriu limbajul academic, exprimarea elevată și se va evita utilizarea limbajului biasat, astfel încât stilul de exprimare va fi incluziv, respectuos din punct de vedere al caracteristicilor demografice, precum și în acord cu bunele practici curente în domeniu. Se va evita utilizarea unor termeni perimați, stigmatizanți, exceptând situația în care autorul dorește să ofere elemente de istoric al evoluției respectivelor concepte. Se vor oferi definiții operaționale ale conceptelor ce urmează să fie investigate și se va realiza o sinteză teoretică a informațiilor publicate pe tematica selectată.

1.4. Precizarea obiectivului general, specific și a fiecărei ipoteze formulate și oferirea unui argument teoretic privind modul în care a fost desprinsă din teorie sau conectată logic cu studiile anterioare. Pentru studiile calitative, exploratorii, se vor formula întrebări de cercetare, în manieră similară ipotezelor.

2.3.2. Metodă

Reprezintă al doilea capitol al lucrării de licență/disertație. Acesta va fi notat:

CAPITOL 2. METODĂ

Această secțiune trebuie să descrie detaliat planul de realizare al studiului, incluzând atât definițiile conceptuale, cât și cele operaționale ale variabilelor utilizate în studiu, acolo unde este cazul.

Capitolul Metodă parte ar trebui să includă informații despre:

2.1. Designul de cercetare: prezentarea și argumentarea adecvării tipului de design de cercetare, enumerarea variabilelor incluse în studiu și operaționalizarea acestora.

2.2. Participanți: lucrarea de licență/ disertație trebuie să conțină informații relevante din punct de vedere al fezabilității studiului propus. Astfel, se vor prezenta pe larg: numărul participanților la studiu; caracteristicile eșantionului prin descrierea caracteristicilor majore ale acestuia, în special a caracteristicilor care pot conta în interpretarea rezultatelor (caracteristici demografice, diagnostice, particularități care țin de familiile de proveniență etc.); procedura de eșantionare prin descrierea procedurilor de selecție a participanților, metoda de eșantionare, unde este cazul, respectiv criteriile de selecție, inclusiv includere/ excludere a participanților în studiu.

2.3. Instrumentele de măsurare: descrierea metodelor utilizate pentru a colecta datele, astfel încât să rezulte rigoarea lor psihometrică (acolo unde este cazul) și modul în care operaționalizează constructele psihologice descrise în obiectivele și/sau ipotezele formulate. Se va specifica pentru fiecare instrument: autor, an, maniera în care studentul/ masterandul a obținut permisiunea de utilizare a acestuia în cercetare. În cazul în care instrumentele au fost elaborate de către student se va specifica acest lucru.

2.4. Procedura de lucru: (în funcție de tipul de design de cercetare) presupune descrierea modului de derulare a cercetării, a protocolului intervențiilor efectuate la un nivel de detaliere care să permită aplicarea/replicarea lor de către un alt cercetător sau grup de cercetare (de exemplu modalitatea exactă în care au fost aplicate unele probe, precizarea numărului de ședințe de intervenție precum și detalierea conținutului fiecărei ședințe de intervenție – acolo unde este cazul). De asemenea, sa va

detalia demersul realizat pentru asigurarea respectării normelor etice privind cercetarea pe subiecți umani, populații clinice sau vulnerabile.

2.3.3. Rezultate

Reprezintă al treilea capitol al lucrării de licență/disertație. Acesta va fi notat

CAPITOL 3. REZULTATE

Această secțiune sumarizează și justifică utilizarea unor analize statistice descriptive și inferențiale în raport cu ipotezele și designul de cercetare stabilit. Autorul lucrării de licență/disertație trebuie să raporteze protocolul de analiză a datelor cât mai detaliat astfel încât să permită verificarea modului în care se urmărește testarea ipotezelor studiului, respectiv justificarea concluziilor formulate. În cazul prezentării testelor statistice ce urmează a fi aplicate, autorul va specifica și indicatorii de mărime a efectului care ar putea fi calculați în cazul colectării reale a datelor. Se recomandă utilizarea tabelelor și a figurilor pentru sumarizarea datelor statistice sau ilustrarea rezultatelor.

Tabelele vor fi sumarizate în stilul APA, preluând acolo unde este cazul, datele din pachetele statistice utilizate în formatul adecvat. Detalii despre realizarea tabelelor în format APA: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/tables-figures/tables>

În cazul studiilor calitative, se vor prezenta și discuta pe larg datele în acord cu normele specifice acestui tip de studiu, specificând metoda de analiză calitativă utilizată.

2.3.4. Discuții

Reprezintă al patrulea capitol al lucrării de licență/disertație. Acesta va fi notat:

CAPITOL 4. DISCUȚII

Această secțiune evaluează și interpretează implicațiile rezultatelor așteptate, autorul lucrării făcând referire la ipotezele propuse. Acesta va examina, interpreta, cataloga rezultatele și va face inferențe pe baza lor privind problema de cercetare identificată. Interpretarea și problematizarea rezultatelor analizei datelor trebuie să fie reflexivă, prin raportarea la conceptele și considerațiile teoretice descrise în secțiunea de Introducere. Această secțiune de **Discuții** trebuie să includă formularea unui răspuns la întrebarea de cercetare pe baza analizei prezentate în secțiunea Rezultate.

De asemenea, autorul va prezenta implicațiile/ consecințele teoretice, metodologice sau practice ale rezultatelor. Trebuie prezentate și discutate limitele demersului de cercetare propus, precum și direcțiile viitoare de cercetare.

2.3.5. Concluzii ale cercetării

Reprezintă al cincilea capitol al lucrării de licență/disertație. Acesta va fi notat:

CAPITOL 5. CONCLUZII ALE CERCETĂRII

Această secțiune reprezintă o sumarizare în 3-5 paragrafe a obiectivului principal al studiului și a principalelor rezultate, precum și a modului în care cercetarea propusă poate oferi un răspuns la întrebările formulate, fără a prezenta detalii care se regăsesc și în alte secțiuni ale lucrării. De asemenea, în acest capitol autorul are posibilitatea de a specifica eventualele aplicații/implicații practice sau teoretice imediate ale rezultatelor scontate.

Elaborarea unei lucrări științifice, implicit și cea a **cercetării propuse ca LUCRARE DE LICENȚĂ/ DIZERTAȚIE** se bazează inevitabil pe idei/ modele teoretice/ metode/ instrumente/ modalități de analiză statistică preluate din alte surse bibliografice ale literaturii de specialitate. Pentru a evita plagiatul, implicit lezarea drepturilor de autor, candidatul va trece în textul lucrării de licență trimiterea la sursa acestora. Preluarea ideilor, a expresiilor, a definițiilor, a argumentelor etc. ce aparțin unui autor, altul decât autorul lucrării, se face: a) sub formă de citate sau, b) prin reproducere cu propriile cuvinte ale autorului tezei. În ambele cazuri se vor indica în mod obligatoriu – sub forma referințelor bibliografice aplicate în lucrare – datele bibliografice ale sursei.

Modalitatea de citare a lucrărilor anterioare poate fi realizată după Manualul de publicare APA, ediția a-VI-a sau a-VII-a. **Este decizia studentului de a opta și a adera la modalitatea de citare a lucrărilor anterioare descrisă în dintre cele două manuale de publicare.** Astfel, studentul poate opta și adera **în întregul text al lucrării de licență** fie la modalitatea de citare după Manualul de publicare APA, ediția a-VII-a.

2.3.5.1. Exemple pentru Citarea lucrărilor în cadrul textului principal

Pentru:

a) Un singur autor

Numai anul: Diamond (2012) a arătat că

b) Doi autori sau mai mulți autori

Când o lucrare are doi autori, autorul lucrării de licență/ dizertație trebuie să citeze numele ambilor autori ori de câte ori apare referința în text.

Când o lucrare are trei, patru sau cinci autori, autorul lucrării de licență/ dizertație trebuie să citeze toți autorii prima dată. În citările ulterioare, va fi inclus numele primului autor urmat de sintagma și colab. (fără Italic și cu un punct după colab) și anul apariției lucrării între paranteze.

Când o lucrare are mai mult de cinci autori, autorul lucrării de licență/ dizertație trebuie să citeze astfel: va fi inclus numele primului autor urmat de sintagma și colab. (fără Italic și cu un punct după colab) și anul apariției lucrării între paranteze.

c) Două sau mai multe lucrări citate

Autorul trebuie să ordoneze citările în ordine alfabetică a numelui primului autor. Două sau mai multe lucrări ale aceluiași autor (sau ale aceluiași grup de autori) publicate în același an vor fi marcate prin adăugarea unui „a”, „b” ș.a.m.d. după anul publicării.

d) Lucrări fără autor identificat sau Autor anonim

Când o lucrare nu are un autor identificat, autorul lucrării de licență/dizertație trebuie să citeze în text titlul lucrării și anul. Se va poziționa între ghilimele titlul articolului, capitolului sau a paginii web și se va marca cu Italic numele revistei, cărții, broșurii sau a raportului:

... privind angajamentul organizațional (“Study Report”, 2011)

... cartea Corelate motivaționale (2011)

e) Numărul paginilor în citări

Pentru a cita o parte specifică dintr-o anumită sursă, autorul lucrării de licență/ dizertație trebuie să indice pagina, capitolul, figura, tabelul sau formula. Întotdeauna va fi menționat numărul paginii:

(Diamond, 2012, p. 15)

f) Sursele secundare

Când sursele originale nu sunt disponibile în format fizic, autorul trebuie să menționeze a doua sursă în lista bibliografică iar în text să menționeze lucrarea originală și să citeze sursa secundară: raportul elaborat de Thompson (citată în Smith, 2011).

2.3.5.2. Note de subsol

Notele de subsol în cadrul textului principal al demersului de cercetare sunt utilizate pentru a oferi informații suplimentare sau pentru a confirma statutul drepturilor de autor.

2.4.Referințele bibliografice ale LUCRĂRII DE LICENȚĂ/DIZERTAȚIE

Referințele bibliografice apar la sfârșitul lucrării în capitolul **BIBLIOGRAFIE**. Acest capitol va include toate citările din text, în ordine alfabetică a numelui primului autor. Această listă trebuie să includă toate lucrările citate în cadrul textului principal al demersului de cercetare indiferent de secțiune (Introducere, Metodă, Rezultate, Discuții și Concluzii).

Referințele trebuie să respecte următorul format după Manualul APA, ediția a-VII-a:

2.4.1. Reviste (exemple selective)

Autor, A. A, Autor, B. B., & Autor, C. C. (an). Titlul articolului. *Titlul Jurnalului*, xx, pp-pp. doi: xx.xxxxxxxxxx

Autor, A. A., Autor, B. B., Autor, C. C., Autor, D. D., Autor, E. E., Autor, F. F., ... Autor, Y.Y. (an). Titlul articolului. *Titlul Jurnalului*, xx, pp-pp. doi: xx.xxxxxxxxxx

Autor, A. A, Autor, B. B., & Autor, C. C. (an). Titlul articolului. *Titlul Jurnalului*, xx, pp-pp.

Autor, A. A., & Autor, B. B. (in press). Titlul articolului. *Titlul Jurnalului*. Retrieved from <http://cogprints.org/5780/1/ECSRAP.F07.pdf>

2.4.2. Cărți (exemple selective)

Autor, A. A. (an). *Titlul lucrării*. Locație: Editură.

Autor, A. A. (an). *Titlul lucrării*. Retrieved from <http://www.xxxxxxx>

Autor, A. A. (an). *Titlul lucrării*. doi: xxxxx

Editor, A. A. (Ed.) (an). *Titlul lucrării*. Locație: Editură.

2.4.3. Capitole din cărți (exemple selective)

Autor, A. A., & Autor, B. B. (an). Titlul capitolului. In A. Editorul, B. Editorul, & C. Editorul (Eds.), *Titlul cărții* (pp. xxx-xxx). Locație: Editură.

Autor, A. A., & Autor, B. B. (an). Titlul capitolului. In A. Editorul, B. Editorul, & C. Editorul (Eds.), *Titlul cărții* (pp. xxx-xxx). Retrieved from <http://www.xxxxxxx>

Autor, A. A., & Autor, B. B. (an). Titlul capitolului. In A. Editorul, B. Editorul, & C. Editorul (Eds.), *Titlul cărții* (pp. xxx-xxx). Locație: Editură. doi: xxxxxxxx.

2.4.4. Conferințe și simpozioane (exemple selective)

Contributor, A. A., Contributor, B. B., Contributor, C. C., & Contributor, D. D. (an, lună). Titlul lucrării. In E.E. Chairperson (Chair), *Titlul simpozionului*. Symposium conducted at the meeting of [Numele Organizației], Locația.

Presenter, A. A. (an, lună). *Titlul lucrării sau posterului*. Paper or poster session presented at the meeting of [Numele Organizației], Locație.

2.4.5. Lucrări nepublicate (exemple selective)

Author, A. A. (an). Titlul manuscrisului. Unpublished manuscript [or "Manuscript submitted for publication," or "Manuscript in preparation"]

Pentru o descriere detaliată a procedurii privind citarea altor tipuri de lucrări decât cele prezentate în acest Ghid, autorul lucrării de licență/ dizertație va consulta Manualul APA, Ediția a-VII-a. Manualele pot fi solicitate de la coordonatorul lucrării de licență/ dizertație.

Prezentarea pentru studenți a standardelor APA privind citările și elaborarea listei bibliografice după Manualul de publicare APA, ediția a-VII-a, se poate găsi la următoarea adresă de Internet <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references> și <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples>, precum și în materialele puse la dispoziție de coordonator.

3. Cerințe specifice

Lucrarea de licență/ dizertație poate conține unul sau mai multe din următoarele tipuri de cercetare:

- 3.1. Cercetare experimentală și cvasiexperimentală
- 3.2. Cercetare observațională, studiu corelațional, anchetă psihosocială
- 3.3. Cercetare calitativă
- 3.4. Cercetare aplicativă
- 3.5. Studiu de caz
- 3.6. Experiment cu un singur subiect
- 3.7. Meta-analiză
- 3.8. Review narativ

3.1. Cercetare experimentală și cvasiexperimentală

3.1.1 Adecvarea cercetării

- lucrarea să abordeze probleme care sunt accesibile prin cercetare experimentală sau cvasi-experimentală;
- nivelul de analiză să fie adecvat obiectivului cercetării;
- modelul experimental utilizat să țină seama de exigențele fenomenului / evenimentului abordat și de obiectivele cercetării;
- să utilizeze sarcini experimentale adecvate temei abordate și modelului experimental utilizat;
- să utilizeze eșantioane adecvate, care să permită generalizarea datelor;
- ipoteza de cercetare să fie falsificabilă; ipoteza să fie dedusă logic din teoria verificată;
- operaționalizarea variabilei dependente să fie adecvată pentru a pune în evidență efectul manipulării experimentale;
- să țină seama de eventualele erori care pot afecta validitatea ecologică.

3.1.2. Control experimental

- grupele de control și experimentale să fie selectate conform designului experimental;
- să utilizeze o procedură de eșantionare randomizată sau să evidențieze că eșantioanele comparate sunt similare.

3.1.3. Validitatea manipulării

- manipularea constructului sau intervenția să fie corect operaționalizată și să fie în concordanță cu ipoteza dedusă din modelul teoretic;
- să evite erorile de manipulare experimentală;
- să evite confuzia dintre efectele datorate variabilei investigate și efectele generate de alte variabile externe;
- efectul manipulării sau al intervenției să fie suficient de puternic pentru a produce efecte măsurabile; dacă este necesar să includă verificări ale efectului manipulării.
- modalitățile variabilelor pe baza cărora efectuăm inferențele să fie plauzibile în ceea ce privește populația și modelul experimental;

3.1.4. Controlul erorilor

- să identifice și să reducă (dacă e posibil) erorile de cercetare care afectează **validitatea internă** (ex instrument utilizat, maturizarea grupului, selecție, regresie, variabile confundate, moarte experimentală, etc.);
 - să identifice și să reducă (dacă e posibil) erorile care afectează **validitatea concluziilor statistice** (de ex. analiză de itemi, fidelitatea demersului experimental, variabile irelevante aleatoare prezente în situația experimentală, eterogenitatea subiecților, etc.);
 - să identifice și să reducă (dacă e posibil) erorile care afectează **validitatea de construct** (de ex. definiție insuficientă, confundarea constructului cu nivelurile constructului, etc.);
- în cazul studiilor de laborator să analizeze gradul de adecvare al situației simulate într-un mediu artificial pentru dimensiunile esențiale ale procesului sau fenomenului studiat; să prezinte limitele studiului privind generalizarea la situațiile ecologice.

3.1.5. Concluzii

- la prezentarea concluziilor să ia în considerare efectul prezumptiv al altor variabile decât cele manipulate;
- interpretarea rezultatelor să ia în considerare și să includă factorii contextuali și situaționali importanți.

3.2. Cercetare observațională, studiu corelațional, anchetă psihosocială

3.2.1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care sunt accesibile prin studii non-experimentale;
- să utilizeze un design adecvat constrângerilor temei abordate;
- în cazul studiilor corelaționale să se centreze pe variabilele critice (despre care știm că ar putea avea o influență asupra comportamentului studiat);
- în cazul studiilor corelaționale să specifice în mod clar relația dintre diferitele variabile;
- în cazul studiilor care permit studierea de relații cauzale, direcția relației cauzale să fie în concordanță cu date furnizate de literatura de specialitate relevantă și să fie evaluată cu proceduri statistice adecvate.

3.2.2. Controlul erorilor

- să controleze, pe cât posibil, erorile de cercetare;
- în cazul studiilor longitudinale să fie argumentată logic alegerea momentului măsurătorilor;
- subliniază corect argumentele validității relației cauzale;
dacă este cazul identifică și evaluează efecte de tipul corelației parțiale, corelației multiple;
- explică, dacă e cazul, excluderea unor variabile relevante din studiu;
- dacă este cazul evaluează non-linearitatea (prezența unei relații non lineare între variabilele studiate).

3.2.3. Concluzii

- la prezentarea concluziilor să ia în considerare efectul variabilelor relevante;
- interpretarea rezultatelor să ia în considerare și să includă factorii contextuali și situaționali importanți.

3.3. Cercetare calitativă

3.3.1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care sunt accesibile prin metoda calitativă;
- definește clar problemele care vor fi abordate în studiu;
- aplică corect metoda și tehnicile de analiză;
- să folosească metode calitative care sunt în concordanță cu tema abordată, scopul studiului

și modelului utilizat (ex. observație, interviu, etc);

- să aplice corect și descrie clar procedeul de analiză;
- să conțină descrierea detaliilor astfel ca să permită o eventuală replicare a studiului;
- să ia în considerare avantajele și dezavantajele metodei alese și a modelului de cercetare.

3.3.2. Concluzii

- dezvoltă și definește clar categoriile conceptuale;
- face legătura între concluziile studiului problema abordată și metodele folosite;
- specifică și explică legăturile dintre concepte sau categorii de concepte;
- în interpretare să ia în considerare factorii contextuali relevanți și alți factori explicativi;

3.4. Cercetare aplicativă

3.4.1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme relevante în practică;
- să analizeze critic soluțiile propuse în literatura de specialitate din punct de vedere al adecvării la problema abordată;
- să ia în considerare avantajele și dezavantajele soluției propuse de cercetarea proprie;
- să folosească un demers de cercetare adecvat verificării soluției propuse;
- să utilizeze un context (ex. Situație, ocupație, organizație) potrivit problemei abordate în studiu care să permită generalizarea soluției propuse;
- să operaționalizeze corect constructul abordat (în concordanță cu literatura de specialitate și teoria astfel încât să fie justificată operaționalizarea propusă;
- toate măsurătorile să fie justificate de scop, teorie și cercetările anterioare; să măsoare toate variabilele relevante pentru problema studiată;
- dacă este posibil să utilizeze instrumente accesibile, standardizate și bine documentate; să ofere explicații detaliate când aplică probe sau instrumente noi.

3.4.2. Concluzii

- analizează valoarea soluției propuse pentru soluționarea problemei practice abordate;
- abordează limitele și domeniul de aplicabilitate ale soluției propuse.

3.5. Studiul de caz

3.5.1. Adecvarea cercetării

- să trateze o problematică relevantă pentru utilizarea studiului de caz
- să raporteze analize sau observații obținute în lucrul cu o persoană, un grup, o comunitate sau o organizații
- să ilustreze o problemă în profunzime, sau o modalitate de rezolvare a unei probleme
- să recomande cercetări ulterioare, aplicații clinice sau aspecte teoretice
- să ilustreze puncte comune și/sau diferențe între diferite cazuri particulare cuprinse în cercetare
- să puncteze aspecte sistemice, ecologice, după caz
- să acorde atenție utilizării datelor confidențiale ale participanților

3.5.2. Concluziile cercetării

- discută relevanța rezultatelor obținute în abordarea cazurilor individuale cuprinse în studiu;
- analizează posibilități de extrapolare și generalizare a rezultatelor;
- specifică posibilități de extindere a cercetării pe loturi reprezentative;
- specifică relevanța rezultatelor pentru practică;
- analizează elemente comune și elemente diferite în cadrul studiilor de caz abordate;
- specifică răspunsuri la întrebările de cercetare propuse, respectiv măsura în care s-a reușit identificarea unor răspunsuri relevante și pertinente;
- decelează posibile recomandări derivate din analiza studiilor cuprinse în cercetare, pentru practică, teorie, cercetări viitoare.

3.6. Experimentul cu un singur subiect

3.6.1. Adecvarea cercetării

- lucrarea să abordeze probleme care sunt accesibile pentru a fi studiate prin cercetarea experimentală (designul experimentului cu un singur subiect)
- să utilizeze sarcini experimentale adecvate temei abordate și modelului experimental utilizat;
- ipoteza de cercetare să fie falsificabilă; ipoteza să fie dedusă logic din teoria verificată;
- operaționalizarea variabilei dependente să fie adecvată pentru a pune în evidență efectul manipulării experimentale;

3.6.2. Validitatea manipulării

- intervenția să fie corect operaționalizată și să fie în concordanță cu ipoteza dedusă din modelul teoretic;
- să evite erorile de manipulare experimentală;
- să evite confuzia dintre efectele datorate variabilei investigate și efectele generate de alte variabile externe;
- efectul intervenției să fie suficient de puternic pentru a produce efecte măsurabile;

3.6.3. Concluziile cercetării

- la prezentarea concluziilor să ia în considerare efectul prezumtiv al altor variabile decât cele manipulate;
- prezentarea rezultatelor să se bazeze pe analiza vizuală a datelor
- interpretarea rezultatelor să ia în considerare și să includă factorii contextuali și situaționali importanți
- discută relevanța rezultatelor obținute în abordarea cazurilor individuale cuprinse în studiu;

3.7. Meta-analiză

(<https://apastyle.apa.org/jars/quant-table-9.pdf>)

3.7.1. Adecvarea cercetării

- să prezinte problema sau relația/ relațiile supuse investigării
- să prezinte ipotezele formulate și să menționeze cele care au fost deja abordate în literatura de specialitate, incluzând referiri la: (a). întrebări de cercetare despre caracteristici relevante ale participanților, variabile independente, identificarea unor posibile variabile confundate, variabile dependente și alte caracteristici ale designurilor de cercetare ale studiilor empirice anterioare și (b). Metode de sinteză sau meta-analitice și de integrare a studiilor anterioare care au fost aplicate și cele care vor fi aplicate în studiul prezent
- să prezinte protocolul adoptat în realizarea studiului meta-analitic
- să prezinte criteriile de selectare, includere și excludere a studiilor care vor fi supuse tehnicilor meta-analitice
- să prezinte sursele în care au fost căutate studii și argumentarea alegerii acestora
- să descrie procesul de selecție a studiilor, procesul decizional implicat în păstrarea studiilor care

vor fi incluse în sinteze și meta-analize

- să descrie metodele de extragere a datelor din studiile empirice (tipuri de date, scheme de codare a studiilor empirice, expertiza celor care vor realiza extragerea datelor și codarea studiilor empirice)
- să descrie metodele de evaluare a riscurilor/ amenințărilor/ factorilor cu impact negativ asupra validității interne în cazul studiilor empirice incluse în eșantion
- să descrie metodele statistice de calculare a mărimii efectului, tipul de metrici și formulele utilizate pentru a calcula mărimea efectului
- să descrie metodele narative și statistice utilizate pentru a analiza studiile incluse în eșantion, metodele utilizate pentru a combina mărimea efectului din studiile empirice din eșantionul selectat și modelul utilizat pentru a estima heterogenitatea mărimii efectului (de exemplu, efect-fix / fixed-effect sau efecte aleatorii/ random-effects)
- să adreseze distorsiunea publicării (publication bias) și a raportării selective (selective bias)
- Să prezinte rezultatele așteptate ale cercetării utilizând o reprezentare grafică a modului de selecție a studiilor empirice, prezentând o sumarizare a caracteristicilor studiilor incluse, a rezultatelor acestor studii individuale, precum și o sinteză a rezultatelor aplicării tehnicilor meta-analitice.

3.7.2. Concluziile cercetării

- Să prezinte un sumar al rezultatelor principale așteptate și să descrie măsura în care aceste rezultate/concluzii ar putea fi generalizate (aspecte ale validității externe), abordând implicațiile pentru populații asemănătoare, alte contexte, alte variabile independente/ predictor și dependente/ criteriu.
- Să interpreteze rezultatele din perspectiva dovezilor anterioare, a literaturii de specialitate existente
- Să adreseze implicații pentru cercetării, teorii, politici și practici viitoare.

3.8. Review narativ

(<https://www.annualreviews.org/doi/pdf/10.1146/annurev-psych-010418-102803>;

<https://apastyle.apa.org/jars/qual-table-2.pdf>)

3.8.1. Adecvarea cercetării

- să abordeze probleme care sunt accesibile prin metoda unui review sistematic de tip narativ
- să descrie metodologia utilizată și argumentele privind alegerea acesteia: când și cum au fost

identificate studiile incluse în analiză, termeni sau cuvinte cheie utilizate în căutareastudiilor de analizat, criterii de includere și de excludere utilizate

- să prezinte măsura în care vor fi realizate eforturi pentru a identifica și include lucrări publicate dar și nepublicate, precum și pașii adoptați pentru a minimiza distorsiuni și erori în procesul de selecție a studiilor care vor fi analizate
- să includă o reprezentare grafică/diagramă a demersului de urmat în identificarea, trierea și analizarea literaturii de specialitate (de exemplu, diagrama desprinsă din metodologiaPRISMA)
- să summarizeze și să evalueze critic rezultatele analizei utilizând o structură clară și logică
- să discute rezultatele obținute și să ofere o interpretare a acestora care să depășeascăsimpla sinteză a studiilor analizate
- să includă explicații alternative ale rezultatelor obținute
- să facă trimitere la starea curentă a literaturii de specialitate privind tema abordată și la disputele existente în literatura de specialitate pe care review-ul narativ și le-a propus săle abordeze
- să discute contribuțiile cercetării aduse în literatura de specialitate
- să considere modul în care calitatea surselor sau procesul analitic adoptat pot avea un impact asupra rezultatelor obținute

3.8.2. Concluzii

- Să prezinte un sumar al rezultatelor obținute și al semnificației cercetării
- Să prezinte modalitatea în care rezultatele obținute pot fi (cel mai bine) utilizate
- Să prezinte constrângerile/ limitele transferabilității/ generalizării rezultatelor la alte contexte
- Să adreseze implicații pentru cercetării, teorie, politici și practici viitoare

4. PREVEDERI REFERITOARE LA ETICA DEMERSULUI DE CERCETARE

Dacă un membru al comisiei de licență identifică în cadrul evaluării lucrării de licență, atât anterior susținerii, cât și în cadrul acesteia, abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară, inclusiv plagierea rezultatelor sau a publicațiilor altor autori, confecționarea de rezultate ori înlocuirea rezultatelor cu date fictive, tratarea participanților în manieră lipsită de respect, alte încălcări posibile, membrul comisiei de licență este obligat să ia următoarele măsuri: a) să sesizeze comisia de etică a Universității Babeș-Bolyai pentru a analiza și soluționa cazul, inclusiv prin **exmatricularea studentului**, potrivit art. 306-310 și 318-322 din Legea educației naționale nr. 1/2011 și prevederilor Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare; b) să notifice tuturor membrilor comisiei abaterile și să propună **acordarea calificativului Nesatisfăcător**.

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA "BABEȘ-BOLYAI" CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
SPECIALIZAREA PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Centrat / Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Centrat / Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**LUCRARE DE LICENȚĂ
TITLUL LUCRĂRII
TITLUL LUCRĂRII
TITLUL LUCRĂRII**

**Times New Roman
Mărime font 20 puncte
Centrat / Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**Coordonator:
Titlu academic, prenume, nume**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Alineat la stânga
Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**Absolvent:
Nume Prenume**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Alineat la dreapta
Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

Cluj-Napoca
2023

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Centrat
La un rând / Paragraf ZERO**

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA “BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
MASTERAT MANAGEMENT, CONSILIERE ȘI ASISTENȚĂ
PSIHOPEDAGOGICĂ ÎN INSTIȚIILE INCLUZIVE**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Centrat / Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Centrat / Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

LUCRARE DE DISERTAȚIE

**TITLUL LUCRĂRII
TITLUL LUCRĂRII
TITLUL LUCRĂRII**

**Times New Roman
Mărime font 20 puncte
Centrat / Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**Coordonator:
Titlu academic, prenume, nume**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Alineat la stânga
Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**Absolvent:
Nume Prenume**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Alineat la dreapta
Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

Cluj-Napoca
2023

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Centrat
La un rând / Paragraf ZERO**

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA “BABEȘ-BOLYAI” CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
MASTERAT TERAPIA LIMBAJULUI ȘI AUDIOLOGIE EDUCAȚIONALĂ**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Centrat / Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Centrat / Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

LUCRARE DE DISERTAȚIE

**TITLUL LUCRĂRII
TITLUL LUCRĂRII
TITLUL LUCRĂRII**

**Times New Roman
Mărime font 20 puncte
Centrat / Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**Coordonator:
Titlu academic, prenume, nume**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Alineat la stânga
Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

**Absolvent:
Nume Prenume**

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Alineat la dreapta
Îngroșat
La un rând / Paragraf ZERO**

Cluj-Napoca
2023

**Times New Roman
Mărime font 14 puncte
Centrat
La un rând / Paragraf ZERO**